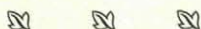


het koolwitje zie ik blauwtjes, een St. Jans-vlinder, aardhommels zoemen de kamer binnen en vliegen met nijdig gebrom tegen de ruiten. Zelfs heb ik een keer onze nachtvliegers, de vleermuizen, kunnen aanschouwen. Blijkbaar gestoord verlieten een viertal overdag hun woning ofwel hangplaats in de holle iep voor het venster, één met een jong, dat zich stevig aan het lichaam van de moeder vastklemde. Zij vlogen enige malen de gracht langs en schoten toen met snelle vaart hun slaapkamer weer binnen.

Zo zien wij de „Levende Natuur” ook in de hoofdstad.
Amsterdam 1935.

AD. BAARS.



JUNI.

Juni is de maand van de rozen. Over geen enkele bloem is zooveel gedicht en geschreven als over de roos. Onze oude vriend Batavus Droogstoppel zou daar veel op weten af te dingen. Neem b.v. de bekende regels: „Rose, elle a vécu ce que vivent les roses: l'espace d'un matin”. Wel dat is 75 % mis, want een enkele roos-bloem houdt het niet één enkelen morgen, maar 36 volle uren uit, ontluikt in den morgenstond, sluit zich 's avonds, gaat den volgende morgen weer open, en eerst in den namiddag vallen de kroonbladeren af.

De zomerbloemen duren wel niet zoo lang als de lentebloemen. Onder bepaalde omstandigheden houdt een bloem van sneeuwkllokje of boschaneemoon het langer dan een maand uit. Zie eens, of ge een zomerbloem kunt vinden, die een heele week kan duren. Parnassia doet het wel eens. De meeste zomerbloemen gaan in den morgen open sommige heel vroeg, omstreeks zonsopgang en dan liefst alle tegelijk. Wie zich de aangename gewoonte heeft verworven van vroeg op te staan, kan er van genieten, om in weinige minuten een heele spoordijk rood te zien worden van klaprozen, of een heele akker blank van de maankopbloemen. Ritselend vallen de groote kelkbladeren neer en met zacht geruisch spreiden de gekreukte kroonbladeren zich uit tot groote gave bloemkelken. En dan is het heel aardig, om te zien, hoe ook al heel spoedig de stoere hommels present zijn, om stuifmeel te verzamelen. De honigbij komt eerst uren later. De hommels blijven 's avonds ook nog aan het werk tot na zonsondergang en ze zijn dus ook present bij het ontluiken van de Teunisbloemen. Let er op, dat de Groote Teunisbloem pas een dag of vier later in bloei komt dan de Gewone en dat de Kleine meestal wacht tot Juli.

Bij normaal goed weer kan men zich nu gaan oefenen in het gebruik maken van het „bloemenhorloge”. Klaprozen, eereprijs, witte waterlelie, verschillende composieten, grassen, heggewinde, kamperfoelie, teunisbloem, toorts kunnen u vertellen, hoe laat het is. Ieder moet dat eens voor zichzelf nagaan, dan kunnen we later eens vergelijken, of het uitkomt. Let er ook eens op, hoe



Fig. 1. Een vroege hommel in de Maankop.

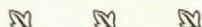
in den loop van den dag bij de gele lisch de stand van de stempellobben verandert, hoe de hommelstand overgaat in den zweefvliegstand.

Nu zijn alle trekvogels aangekomen, onder de laatsten de nog al lastig van elkaar te onderscheiden spotvogel en boschrietzanger. Met de nesten en eieren er bij is er natuurlijk geen kunst aan. De spotvogelzang heeft dikwijls iets snerpends, maar dikwijls ook niet. Op Texel kan men zich in dit opzicht aardig oefenen. In de dorpen en op veel boerenerven vinden we den spotvogel, in de elzen-berken-boschjes de moeras-rietzanger, in de eendekooien allebei. Wanneer je aan de Westen den Bakkenweg neemt en dan verder in de bebossching den Botgrasweg, dan heb je goede kansen, om beide vogels te hooren en te zien.

Willen we, als we op de plassen varen, er nog eens op letten, dat de visschers, die fuiken te drogen hangen, wel het uiteinde van de fuik *open* houden? Tal van jonge vogeltjes komen in de fuiken terecht en laten er dikwijls het leven. Wijs de visschers er ook even op, hoe nu de zwartkopmeeuwen en de zwarte sterntjes onvermoeid jacht maken op de schietmotten, die nu juist ontpopt zijn. De visschers weten heel goed, dat de kokerjuffers, de larven van deze schietmotten, hun netten vernielen. En dan kunnen ze de sterntjes wel een vischje gunnen voor de bewezen diensten.

In deze regenarme jaren krijgen in de duinen en op de vochtige heiden de waterplanten en de moerasplanten het duchtig te kwaad. Menige Parnassia, die het met behulp van de voorjaarsregens nog dapper had volgehouden, zie ik in Juni verwelken en verdwijnen. De droog vallende bodem der plassen raakt begroeid met allerlei planten. In het Kennemerduin wisten duizenden kiemplantjes van kruipwilg zich op zoo'n plek te vestigen. In de natuurmonumenten kunnen we met profijt en gerustheid al deze dingen jaar in jaar uit bekijken en zoo de geschiedenis bestudeeren van een boschperceel, een ven, een duinpan, een duin zelve. Daarmee kan men zich zelfs verdienstelijk maken. Wanneer ge ergens in ons land in eenig natuurmonument zulk werk ter hand neemt, laat het mij dan even weten, dan kunnen we het ongestoord gebied misschien nog ongestoorder maken.

JAC. P. THIJSSÉ.



BOEKBESPREKING.

Dr. J. M. Geerts. *Leerboek der Plantkunde*. 2e deel, elfde druk. Wolters 1934. Ing. f 2.40, Geb. f 2.90.

Zooals te verwachten was is deze elfde druk weer herzien en uitgebreid, want Geerts houdt in zijn *Leerboek* de ontwikkeling van de wetenschap bij en let op de eischen des tijds. Thans heeft hij § 42 over de Aanpassing en Verspreiding der Planten belangrijk uitgebreid en daarbij de plantengeografie en phyto-sociologie een goede beurt gegeven, zoodat de jongelui nu kennis kunnen maken met Montpellier en de Noordsche school, met de I. V. O. N., het Zuiderzee-onderzoek, het werk op Meyendell, kortom al het nieuwe leven in de beoefening der plantkunde in ons land.

Voor wie hierin het overladingsspook mocht ontwaren, heeft Geerts een goed antwoord: „Men vergete niet, dat de hoofdtak van de Middelbare School en van het Gymnasium moet zijn, aan de leerlingen die ontwikkeling bij te brengen, die noodig is, dat zij in de maatschappij kunnen treden als menschen, die niet vreemd staan tegenover de kwesties, die tegenwoordig aan de orde van den dag zijn.

Zeer terecht meent Geerts, dat de bespreking van deze „kwesties” den leerlingen eer tot ontspanning dan tot last zal strekken.

Men zij altijd voorzichtig met het overnemen van kaarten en illustraties uit buitenlandsche werken. Het kaartje op pag. 229 zou den indruk kunnen wekken, dat er bij ons in Oost-Noord-